

تدوین شناخت‌نامه شعر انقلاب

استاد محمدرضا شفیعی کدکنی با اشاره به این‌که بیش از هزار شاعر خوش‌قریحه و جدی در دوران پس از پیروزی انقلاب شکوهمند اسلامی پرورش یافته‌اند، پیشنهاد تدوین و انتشار آنتولوژی - شناخت‌نامه - شعر بعد از انقلاب را مطرح کرد.

شفیعی کدکنی پیشنهاد داد: تدوین شناخت‌نامه شعر انقلاب

جام جم آنلاین: استاد محمدرضا شفیعی کدکنی با اشاره به این‌که بیش از هزار شاعر خوش‌قریحه و جدی در دوران پس از پیروزی انقلاب شکوهمند اسلامی پرورش یافته‌اند، پیشنهاد تدوین و انتشار آنتولوژی - شناخت‌نامه - شعر بعد از انقلاب را مطرح کرد.

به گزارش خبرنگار ما، شامگاه پنجشنبه در دیداری صمیمی، جمعی از شاعران کشور به منزل دکتر محمدرضا شفیعی کدکنی رفتند تا جویای حال او شوند که این روزها به قول خودش کمی «گرفتار دارو و دکتر" است.

در این دیدار شفیعی کدکنی پیشنهادها و راهکارهای جالبی برای جریان شعر امروز داشت که مهم‌ترین آنها تدوین شناخت‌نامه و هستی‌شناسی شعر انقلاب بود.

معدل شعر انقلاب خواندنی است

به گفته این شاعر و استاد دانشگاه، پس از پیروزی انقلاب اسلامی تاکنون بیش از هزار شاعر جدی، آثار خود را منتشر کرده‌اند؛ شاعرانی که هیچ سابقه ادبی قبل از سال 57 نداشتند و برخی از آنها مانند قیصر امین‌پور از چهره‌های درخشان شعر معاصر هستند.

شفیعی کدکنی با بیان این‌که امروز وقتی درباره شعر و ادبیات دوران مشروطه یا بعد از کودتای 1320 یا دهه 40 صحبت می‌شود، می‌توان با توجه به هستی‌شناسی‌های موجود به قضاوت درباره آن پرداخت، افزود: تدوین چنین اثری در ارتباط با شعر 30 ساله اخیر باعث می‌شود تا معدل شعر انقلاب و شعر در دوران پس از پیروزی انقلاب اسلامی مشخص شود که قطعا اثری خواندنی خواهد بود.

البته او ویژگی‌ها و شروطی را هم برای تدوین چنین اثری مورد اشاره قرار داد، از جمله این‌که برای انتخاب آثار يك مجموعه از استادان، باید شاعران و منتقدان با همدلی و به دور از دشمنی‌ها جمع شوند و فقط شعر را مبنا قرار دهند.

شفیعی کدکنی تأکید کرد: انتشار چنین اثری به همان میزان که خواندنی است، می‌تواند دردسراًفرین هم باشد، اما باید توجه داشت در صورت عبور از مانع‌هاست که يك اثر و يك کار ارزش پیدا می‌کند و اصلا شعر خوب شعری است که شاعرش از موانع عبور کرده باشد.

وجود نوعی بحران در ادبیات

بخش دیگری از صحبت‌های شفیعی کدکنی در این دیدار صمیمی به وضعیت ادبیات در جامعه بازمی‌گشت.

به اعتقاد او با وجود این‌که از نظر جمعیت، سواد و استعداد ادبی نسبت به گذشته رشد داشته‌ایم، اما نوعی کم‌سلیقگی در ادبیات و شعر کشور وجود دارد. البته استاد بلافاصله تأکید کرد که در این نتیجه‌گیری باید استثناها را کنار گذاشت؛ او عوامل متعددی را در این رابطه تأثیرگذار دانست که مهم‌ترین آن نقش رسانه‌های دیداری، شنیداری و مکتوب در ترویج شعر و ادبیات بود.

به گفته شفیعی کدکنی، چاپ برخی شعرهای ضعیف در روزنامه‌ها باعث شده است تا جوان‌ها شعر را دست‌کم بگیرند و هرکسی به خودش اجازه می‌دهد کتابی به نام کتاب شعر منتشر کند.

او ادامه داد: متأسفانه من گاهی از زبان گویندگان رادیو شنیده‌ام که يك متن ضعیف را به اسم شعر برای شنوندگان و مردم می‌خوانند و همین باعث می‌شود تا سطح سلیقه و نگاه مردم هم نسبت به شعر تغییر کند و با خود می‌گویند پس این سطرهایی که من هم می‌نویسم لابد شعر است!

شاعر «کوچه‌باغ‌های نیشابور" توصیه‌ای هم به مدیران فرهنگی داشت و این‌که بیشتر به کیفیت فکر کنند تا کمیت و گفت: بزرگ‌ترین جنایت و توهین به زیبایی هنر و ادبیات، داشتن نگاه کمی و تولید انبوه و برگزاری پشت سر هم جشنواره‌های

متعددي است که گاهي ممکن است بي حاصل باشند.

او با ذکر مثالي افزود: وقتي يك کنگره در ژاپن برگزار مي شود، شرکت کنندگان حتي پول چاي و بيسکویتشان را هم پرداخت مي کنند و بعد درباره يك موضوع علمي هم سخنراني مي کنند؛ متاسفانه اينجا قضيه به اين شکل نيست.

انتقاد از بي نظمي و شلختگي

اما آخرين بخش از سخنان محمدرضا شفيعي کدکني توصيه اي به خود شاعران و اهل قلم و هنر بود؛ او گفت: من نمي دانم اين فرهنگ يا تلقي يا برداشت از کجا آمده است که شاعر و هنرمند بايد شلخته، بي نظم و... باشد.

او تاکيد کرد: شما نگاه کنيد امثال تي اس اليوت، پل والري، ريلکه و... اينها بزرگان شعر جهان هستند و من زندگي و آثار همه اينها را مطالعه کرده ام. پل والري يا اليوت مانند يك ساعت منظم بودند و شبیه يك مدير وزارتخانه براي هر دقيقه شان برنامه داشتند.

سينا علي محمدي - گروه فرهنگ و هنر